

80 lat temu rozpoczęła się II wojna światowa

W Wieluniu nie było znaczących celów militarynych, a na jego straży nie stali uzbrojeni żołnierze. Mimo to, właśnie na to piękne, zabytkowe miasteczko spadły pierwsze niemieckie bomby, doszczętnie niszcząc je w kilka godzin. Piątek 1 września 1939 r. był w Wieluniu dniem targowym więc do miasta zjechało wielu okolicznych chłopów. Pierwsze samoloty i syreny alarmowe ich nie zdziwiły – wcześniej zapowiadano bowiem próbny alarm przeciwlotniczy.

Do godziny 14.00, w wyniku kilkakrotnie ponawianych nalotów, w Wieluniu zburzone zostało około 75% miejskiej zabudowy. W gruzach leżało wiele zabytkowych budynków, zniszczono cenne obiekty sakralne. Śmierć poniosło około 1200 osób. Dla zachowania pamięci o nich, w dowód świadectwa tamtych wydarzeń, a także po to, by ofiara mieszkańców Wielunia była przestrożą dla przyszłych pokoleń – po 80 latach, o godzinie 4.40, rozpoczął się tam uroczysty Apel Pamięci, w którym uczestniczyli prezydenci: Rzeczypospolitej Polskiej Andrzej Duda oraz Republiki Federalnej Niemiec Frank-Walter Steinmeier. W Wieluniu, ministra obrony narodowej Mariusza Błaszczaka reprezentował gen. bryg. Robert Głąb, dowódca Garnizonu Warszawa, a asystę honorową podczas wszystkich uroczystości tego dnia pełnili żołnierze jednostek podległych dowódcy stołecznego garnizonu.

Pięć minut po rozpoczęciu uroczystości w Wieluniu, rozpoczęła się ceremonia na gdańskim Westerplatte, gdzie przed 80 laty niemiecki pancernik Schleswig-Holstein ostrzelał Wojskową Składnicę Tranzytową. Przed Pomnikiem Obrońców Wybrzeża pamięć ofiar II wojny światowej uczcili: premier Mateusz Morawiecki, minister Mariusz Błaszczak oraz zagraniczne delegacje reprezentujące miasta ciężko doświadczone w czasie II wojny światowej.

Główne, międzynarodowe obchody 80 rocznicy niemieckiej agresji na Polskę miały miejsce w Warszawie, na Placu Marszałka Józefa Piłsudskiego, gdzie przybyli przedstawiciele krajów z całego świata, a przemówienia

wyłosili prezydenci: Andrzej Duda i Frank-Walter Steinmeier, a także przybyły ze Stanów Zjednoczonych – wiceprezydent Mike Pence. Podczas ceremonii żołnierze z Pułku Reprezentacyjnego WP oddali 21 salw armatnich, a blisko czterdziestu szefów delegacji zagranicznych kolejno uderzyło w Dzwon Pokoju, tuż po tym kiedy, jako pierwszy, zrobił to prezydent Polski. Dzwon Pokoju został wykonany specjalnie na tę okazję, a po uroczystości w Warszawie przekazany zostanie do Wielunia i stanie na ruinach zbombardowanego podczas nalotu, w dniu wybuchu II wojny światowej, Kościoła św. Michała Archanioła. Na awersie widnieje napis: „Pamięć i Przestroga”, rewers zawiera datę i miejsce: 1 września 1939 r., Wieluń. Kopie Dzwonów Pokoju znajdują się na różnych kontynentach świata, są symbolem katastrofalnie zniszczonych miast w wyniku działań wojennych.

Po uroczystości na Placu Piłsudskiego, w Katedrze Polowej Wojska Polskiego celebrowano mszę świętą w intencji ofiar II wojny światowej, która zakończyła oficjalne obchody 80 rocznicy wybuchu jednej z najstraszniejszych wojen w dziejach współczesnego świata.

